

Gdańsk, 04.05.2015 r.

Informacja o sytuacji w rolnictwie na koniec kwietnia 2015r.
Dane meteo kwiecień 2015

Średnie temperatury na wysokości 2 metrów		
I dekada	4,8	°C
II dekada	8,2	°C
III dekada	10,2	°C
Średnia miesięczna	5,8	°C na wys. 2 metrów

Opady m-c	kwiecień 2015	
I dekada	5,8	mm
II dekada	4,8	mm
III dekada	3,4	mm
Suma opadów	14	mm

Najwyższa tempera.	25.04.2015	24,0 °C
---------------------------	-------------------	----------------

Najniższe tempera.	09.04.2015	-1,8 °C
---------------------------	-------------------	----------------

I Produkcja roślinna

Kwiecień był miesiącem suchym, wietrznym i chłodnym. Dopiero w trzeciej dekadzie wystąpiło dłuższe ocieplenie.

Pierwszy tydzień minął z temperaturami do +5°C w ciągu dnia i 0°, +2°C w nocy. Wyraźnie wyższe temperatury (między +12°C do +18°C w ciągu dnia i +4 do +5°C w nocy) wystąpiły na przełomie pierwszej i drugiej dekady miesiąca. Po krótkotrwałym ociepleniu trwającym 4 dni nastąpiło niewielkie ochłodzenie z temperaturami w ciągu dnia +7 do +10°C i w nocy +3 do +5°C. Od 21 kwietnia wystąpiło kolejne dłuższe ocieplenie z temperaturami +14 do +20°C w ciągu dnia i +4 do +5°C w nocy.

Niewielkie i krótkotrwałe opady deszczu na początku i końcu miesiąca nie sprzyjały wegetacji ozimin, ale umożliwiły przygotowanie pól, rozrzucenie obornika na pola i zasiewy zbóż jarych. W pierwszej dekadzie kończono siewy owsa rozpoczęte w marcu. Następnie przyszła kolej na jęczmień jary, pszenżyto i pszenicę, oraz bobowate: łubin, bób. W połowie miesiąca rozpoczęto sadzenie ziemniaków, a kilka dni później kukurydzy na kiszonkę. Na początku miesiąca zasilano plantacje rzepaku drugą dawką azotu. W powiatach, w których zaobserwowano szkodniki i choroby w nasileniu przekraczającym próg ekonomicznej szkodliwości wykonano zabiegi pestycydowe. Największe nasilenie szkodników rzepaku (chowacza czterozębego i brukwiaczka) wystąpiło w powiatach: człuchowskim, starogardzkim, lęborskim, tczewskim, gdańskim, kwidzińskim, słupskim. Zaobserwowano wystąpienie słodyszka rzepakowego w nasileniu przewyższającym próg szkodliwości w powiatach malborskim, słupskim, sztumskim. Konieczna była ochrona przeciw sprawcy suchej zgnilizny twardzikowej, mączniaka i szarej pleśni w rzepaku. Próg ekonomicznej szkodliwości dla tych chorób został przekroczony w powiatach słupskim, malborskim, sztumskim. W zdecydowanej większości powiatów stan plantacji rzepaku oceniany jest dobrze i bardzo dobrze. W końcu miesiąca rzepak znajduje się w fazie pąkowania z widocznymi pąkami na pędach bocznych i na początku maja rozpocznie się kwitnienie.

Nieco bardziej zróżnicowanie ocenia się zboża ozime. Większość plantacji jest w dobrym stanie, jednak część ozimin w powiecie puckim, kościerskim, wejherowskim są oceniane słabiej

(żółknące końce liści i jasno zielony kolor roślin). W raportach BP ODR z tych powiatów podaje się jako przyczynę objawów zimne i silne północne wiatry, które osłabiły zboża szczególnie na plantacjach, które nie otrzymały jeszcze drugiej dawki azotu. Rozpoczęto zabiegi ochronne przeciw grzybom sprawcom mączniaka prawdziwego i septoriozy liści na pszenicy i pszenicy. Na jęczmieniu widoczne są objawy plamistości siatkowatej jęczmienia. Objawy w/w chorób wystąpiły powszechnie w kwietniu na terenie województwa pomorskiego, jednak przekroczenie progu ekonomicznej szkodliwości mączniaka stwierdzono w powiatach lęborskim i gdańskim. Ochrona przeciw chwastom była utrudniona z kilku powodów. Po pierwsze wiele chwastów tzw. zimujących nie tylko dobrze przetrwały zimę ale też bardzo wcześnie rozpoczęły rozwój. Jednocześnie temperatury bliskie zera w nocy, zagrożenie przymrozkami i silne wiatry uniemożliwiały wczesne wykonanie zabiegu herbicydowego. Pierwsze dogodne warunki wystąpiły od 22 kwietnia i trwały kilka dni.

Wykonanie planu zasiewów gatunków jarych roślin rolniczych w kwietniu w woj. pomorskim w 2015 r.

Grupa roślin lub gatunek	% wykonania planu zasiewów
Zboża jare	99
Kukurydza na ziarno	6
Kukurydza na kiszonkę	12
Ziemniaki	31
Buraki cukrowe	80

Podsumowując, jeśli w marcu nie stwierdzono w oziminach żadnych strat po zimie, oraz zazielenienie się plantacji, to kwiecień był miesiącem, w którym nastąpiło gwałtowne przyspieszenie wzrostu szczególnie w drugiej połowie miesiąca. Sucha pogoda umożliwiła wczesne przeprowadzenie siewu gatunków jarych, które w większości już wzeszły. Pod koniec kwietnia zboża ozime zaczęły strzelać w źdźbło i są dobrze rozkrzewione. Po długiej jesieni, łagodnej zimie widoczny jest duży potencjał infekcyjny chorób grzybowych na plantacjach zbóż ozimych.

Ocena punktowa upraw ozimych w skali 1-5 pkt.

Lp.	powiat	żyto	pszenica ozima	jęczmień ozimy	pszenżyto ozime	rzepak ozimy
1	Człuchów	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
2	Bytów	3,8	3,7	3,7	3,8	3,7
3	Lębork	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
4	Słupsk	3,5	3,5	3,5	3,5	4,0
5	Gdańsk	4,0	3,5-4,0	3,5	4,0	3,5-4,5
6	Tczew	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0-4,0
7	Chojnice	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
8	Kartuzy	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
9	Kościerzyna	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
10	Wejherowo	4,5	4,5	4,2	4,2	4,5
11	Puck	4,1	4,0	3,6	4,4	4,0
12	Kwidzyn	3,8	4,2	3,2	4,1	4,0
13	Malbork	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
14	Nowy Dwór	4,0	4,0	4,0	4,0	3,5
15	Starogard Gdański	3,5	3,0	3,0	3,5	2,5
16	Sztum	4,0	3,0	4,0	3,0	4,0

II Produkcja zwierzęca

Rynek żywca wołowego

W hodowli bydła mięsnego w ostatnich miesiącach sytuacja cenowa nie poprawiła się. Ceny kształtują się na poziomie: za MBO w granicach od 5,50 zł do 7,60 zł/kg netto, na eksport 8,00 - 9,00 zł netto za 1 kg. Cielęta w obrocie pomiędzy gospodarstwami osiągają cenę od 700 zł do 1200 zł za 1 szt. Cena jałówek ras mięsnych do dalszego chowu kształtuje się na poziomie od 11,00 do 13 zł/kg.

Rynek mleka

Marzec był ostatnim miesiącem kwotowania produkcji mleka. System kwot mlecznych wprowadzono w UE w 1984 roku. Miał on rozwiązać problem nadmiaru produktów mlecznych na rynku. Ograniczenie produkcji mleka przyczyniło się do stabilizacji sektora mleczarskiego. Nasi producenci mleka krytykowali ten system na początku jego obowiązywania. Ale później, widząc jego pozytywny wpływ na funkcjonowanie rynku mleka zaakceptowali go.

Polska trzykrotnie przekroczyła swoje limity produkcyjne. W ubiegłym roku nadprodukcja dotyczyła niemal 56 tys. rolników, którzy musieli zapłacić kary, ale były one stosunkowo niewielkie. W ostatnim roku kwotowym 2014/2015, mimo wyhamowania produkcji, kary dla polskich producentów mogą wynieść nawet 700 mln zł. KE zgodziła się na rozłożenie ich spłaty na trzy roczne raty. Kary najbardziej dotyczą gospodarstwa specjalizujące się w produkcji mleka. W ostatnich latach wiele tych gospodarstw zadłużyło się, biorąc kredyty na unowocześnienie produkcji i inwestycje w budynki gospodarskie. Gospodarstwa te obecnie prawdopodobnie znacznie zwiększą dostawy mleka. Agencja Rynku Rolnego prognozuje, że **wysokość przekroczenia przez Polskę kwoty krajowej dostaw może wynieść ponad 6%**.

Wobec powyższego, Agencja Rynku Rolnego informuje o prognozowanej wysokości opłaty jednostkowej za kg mleka wprowadzonego ponad posiadany limit. Należy jednak pamiętać, iż przedmiotowe wyliczenie jest oparte na prognozowanych wartościach, w związku z czym może być obciążone pewnym marginesem błędu.

Przy założeniu, że krajowa kwota dostaw zostanie przekroczona o:

- **ok. 4 %** - opłata jednostkową może wynieść **ok. 50-60** groszy za kilogram przekroczenia,
- **ok. 6 %** - opłata jednostkową może wynieść **ok. 60-70** groszy za kilogram przekroczenia,
- **ponad 6 %** - opłata jednostkową może wynieść **ok. 70-80** groszy za kilogram przekroczenia.

Producenci mleka, a szczególnie ci mniejsi, obawiają się zmian związanych z likwidacją kwot mlecznych. Tym bardziej, że sytuacja w gospodarstwach zajmujących się produkcją mleka jest nadal trudna. Według Głównego Urzędu Statystycznego średnia cena skupu mleka w marcu 2015 roku w kraju wyniosła 121,02 zł/1 hl i była niższa o 19,5% niż w marcu 2014 r. i o 0,2% wyższa od ceny wypłaconej w lutym 2015 r. (120,74 zł/1 hl). W woj. pomorskim średnia cena mleka w marcu 2015 r. wyniosła 117,19 zł/1 hl i była o 1% wyższa niż w lutym 2015 r. (116,02 zł/1 hl). W dalszym ciągu utrzymuje się zróżnicowanie zależne od mleczarni i od wielkości dostaw. W lepszej sytuacji są więksi dostawcy i grupy producenckie. Ceny kształtują się na poziomie 0,80 zł/l do 1,3 zł/l. Spadek cen mleka w skupie nie przekłada się na adekwatny spadek cen produktów w sklepach. I tak np. sieć sklepów Biedronka zażądała od 1 kwietnia (wraz z zakończeniem systemu kwotowania mleka) od swoich dostawców produktów mleczarskich obniżenia cen średnio o 15-20 proc. (źródło: Polska Izba Mleka i PFHBiPM).

W opinii ekspertów zniesienie limitowania spowoduje zwiększenie produkcji mleka, a jego ceny spadną. Sytuacja producentów i przetwórców mleka w dużym stopniu będzie zależała od światowej koniunktury na te produkty. Obecnie jest ona gorsza niż kilka miesięcy temu, a dodatkowo sytuację na unijnym rynku mleka komplikuje rosyjskie embargo.

Rynek żywca wieprzowego

W miesiącu kwietniu ceny kształtują się na całym terenie województwa pomorskiego w granicach 3,70 – do 4,10 zł/kg żywca. Najczęściej płacona obecnie cena to 3,80/kg zł netto. Ceny zbóż

utrzymują się na poziomie z poprzedniego miesiąca, pasze uzupełniające i pełnoporcjowe oraz koncentraty, po wzroście cen w marcu, ustabilizowały się na poziomie cen z marca. Obecna sytuacja w której rolnicy nie otrzymują nawet zwrotu poniesionych na produkcję świń kosztów, utrzymuje się już zbyt długo i skutkuje spadkiem pogłowia świń.

Zakłady mięsne nadal sprowadzają duże ilości półtuszy z zagranicy. Dodatkowo niepokoją naszych rolników liczne przypadki wystąpienia Afrykańskiego Pomoru Świń u dzików. Jest to wprawdzie wciąż przy granicy w zapowietrzonym terenie, ale ich liczba – 55 ognisk jest bardzo znaczna. Komisja UE – wprowadziła dalsze gminy do terenu zagrożonego z dniem 15.04.2015r oraz wprowadzono program bioasekuracji na tym wyznaczonym terenie.

Ceny żywca (netto) w woj. pomorskim 30.04.2015 r.

Lp.	Powiat	Cena w zł/kg żywca (bez vat)		
		wieprzowego	Wołowego	drobiu
1	Człuchów	3,60-3,70	6,60-7,50	-
2	Słupsk	-	-	3,10
3	Gdańsk	3,6-3,9	3,6-3,9	-
4	Tczew	3,80	6,50-7,50	-
5	Starogard Gdański	3,60-3,70	5,80-7,00	-
6	Kościerzyna	3,60-3,70	6,60-7,60	-
7	Chojnice	3,90	5,50-7,00	-
8	Kartuzy	3,6-3,9	7,00	3,50
9	Wejherowo	3,75	7,00	-
10	Puck	3,40	-	-
11	Kwidzyn	3,9-4,1	6-7,5	-
12	Nowy Dwór Gdański	4,00	6,60- 7,00	-
13	Sztum	3,95	6,00-6,80	-

III. Inne spostrzeżenia, problemy

- Rolnicy składają do BP ARiMR wnioski o przyznanie płatności na rok 2015. Dłużej w bieżącym roku będą przyjmowane wnioski o przyznanie dopłat bezpośrednich (zamiast do 15 maja, w tym roku do 15 czerwca będzie można ubiegać się o dopłaty bezpośrednie). Rolnicy są zaniepokojeni skalą wymagań, które muszą spełnić. Zgodnie twierdzą, że w tym roku wnioski są bardzo skomplikowane.
- Od 1 kwietnia 2015 r. banki mogą udzielać preferencyjnych kredytów w ramach trzech linii kredytowych. W ramach pierwszej linii kredytowej będą udzielane kredyty z częściową spłatą kapitału przeznaczone na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych (linia kredytowa o symbolu MRcsk). Natomiast środki na uruchomienie kolejnych dwóch linii kredytowych, mają służyć umożliwieniu wznowienia produkcji w gospodarstwach rolnych po klęskach żywiołowych (K01 i K02).
- Obserwuje się duże zainteresowanie nowym PROWem. Rolnicy chcą już znać szczegóły poszczególnych działań.